

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande gällande Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning (SOU 2018:58)

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad utredning avseende Särskilda persontransporter.

Sammanfattning

VTI anser att förslaget är väl genomarbetat och välskrivet.

VTI vill betona vikten av att det vid beaktande av särskilda persontransporter inkluderas ett hela resan perspektiv och att de handläggare som gör bedömningar har kompetens kring resenärernas behov och funktionsnedsättningar.

Allmänna kommentarer

System för beställning och planering.

VTI ser det som positivt att öka potentialen för samordning och underlätta för huvudmännen att samordna transporter, med hjälp av gemensamma IT-system och regelverk. Ett antal hinder med samordning har identifierats i utredningen. VTI anser att flera av dessa hinder är av sådan karaktär att krav på samordning riskerar att bli verkningslösa, särskilt då samordning ”ska ske i möjligaste mån” (s. 246).

Igenkännande av transportutförare

VTI ställer sig bakom förslaget att olika transportkategorier och administration ska samordnas i möjligaste mån utan att leda till väsentliga olägenheter för resenären. Vi menar däremot att när flera olika trafikutförare är inblandade i hela resan kan det bli förvirrande för resenärerna, särskilt då fordon från olika utförare har olika loggor och färger. Vi anser att även om det är olika utförare bör det tydligt framgå för resenärerna att det är ett och samma system. Detta kan göras genom att fordonen bär samma loggor och färger, och att chaufförerna bär loggan exempelvis som en pin eller på en reflexväst.

Vi anser också att det är viktigt att resenären kan betala olika typer av resor med ett och samma resekort, för att ytterligare förtydliga att det är samma system.

Överlåtande av rätten att besluta om skolskjuts

VTI ställer sig bakom förslaget som möjliggör att överlåta rätten att besluta om skolskjuts till Regionala kollektivtrafikmyndigheten, förutsatt att kompetens kring barns villkor i trafiken, och särskilt villkoren för barn med funktionsvariationer, kan beaktas utifrån såväl ett säkerhets- som trygghetsperspektiv.

Vidare vill vi betona att resan till och från skolan inte enbart omfattar själva färden i fordon. Barns förutsättningar måste beaktas även när det gäller vägen till och från hållplats.

Om inte detta görs finns en stor risk att föräldrar väljer att avstå att nyttja skolskjuts som erbjuds och i stället väljer att skjutsa barnen själva.

Behov av kompletterande nationell statistik

VTI ställer sig bakom förslaget att regeringen ger Trafikanalys i uppdrag att i samråd med Statistiska Centralbyrån och andra relevanta aktörer utreda förutsättningarna för framtagande av kompletterande nationell statistik för särskilda persontransporter avseende utbud, kvalitet, kostnader och resande. Vi vill dock betona vikten av att här även inkludera statistik kring olyckor som inträffar i dessa av samhället betalda resor. I arbetet bör ett hela resan perspektiv beaktas.

Definition av funktionsnedsättning

I flera avsnitt används ordet funktionsnedsättning. Det är oklart vad detta omfattar i sammanhanget och begreppet bör definieras utifrån de tillämpningar som är relevanta. Även här bör hela resan perspektivet vara utgångspunkten. (Förslagsvis i 1 kap 4§)

Krav på kompetens hos handläggare

VTI ser det som positivt om krav på kompetens kring barns och äldres förutsättningar i trafiken, samt kring olika typer av funktionsnedsättningar, såväl rörelsehinder som kognitiva, krävs av huvudmannens handläggare. Detta bör kunna ingå under 3 kap. 1§.

Definition av resenärens individuella förutsättningar

I 3 kap 3§ framgår att "... resenärens individuella förutsättningar och med hänsyn till resans syfte i den utsträckning som är möjlig och skälig...". VTI anser det oklart vad som avses med detta. Det finns en risk att otydlighet som denna främjar regionala

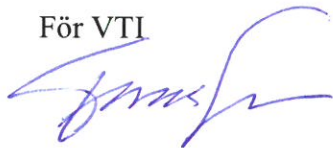
skillnader i tillämpningarna då begreppen kan tolkas olika. VTI förordar att dess begrepp definieras tydligare.

Resor finansierad av samhället behöver inte enbart vara tillgängliga för personer med särskilda behov.

Samordning av resor finansierad av samhället behöver inte enbart vara tillgängliga för personer med särskilda behov. Att möjliggöra nyttjande av dessa transporter för alla medborgare bör vara en för samhället gynnsam lösning i arbetet med att öka transportsystemets hållbarhet och säkra tillgängligheten. Detta kan med fördel inkluderas som en aspekt i 2 Kap 1 §.

I detta ärende har generaldirektör Tomas Svensson beslutat. Forskare Jessica Berg och Forskningschef Anna Anund har varit föredragande.

För VTI

Tomas Svensson
Generaldirektör